

Veel nieuwe functies en verbeteringen

Hee.. alweer een nieuwe Cubase! We gingen op zoek naar de nieuwe functies in versie 8 en ontdekten meer dan we aanvankelijk verwachtten.

door Eppo Schaap > epo@interface.nl

De meest uitgebreide versie van Cubase heeft nu de toevoeging 'Pro' gekregen. Eigenlijk wel logisch als je bedenkt dat de belangrijkste verschillen tussen de Artist- en de Pro-versie vooral bestaan uit professionele functies als multibandcompressie, VariAudio, uitgebreide score printing, Control Room en de nieuwe VCA-faders. Beide versies zijn een stuk efficiënter en sneller geworden.

Steinberg introduceert sinds enige tijd elk halfjaar een update van Cubase. We waren dus erg benieuwd of er in relatief korte tijd genoeg nieuwe zaken zijn geïntroduceerd om de update ook echt de moeite waard te maken.

Muzikaal mixen

De ontwikkeling van de nieuwe mixer die vanaf Cubase 7 in gang is gezet, gaat gestaag door. Een belangrijke nieuwe functie in de Cubase 8 Pro mixer zijn de VCA-faders. Dit zijn faders die je zelf kunt aanmaken en die zijn bedoeld voor het besturen van een

groep kanalen, met de nadruk op besturen (zie kader). Je kon al een group channel maken in de mixer, maar daarmee rout je het audiosignaal van de kanalen in die groep naar de groep zelf. Een VCA-fader werkt alleen als besturingsfader voor een groep faders die je aanwijst. Je kunt de groep dan via de VCA-fader tegelijk automatiseren, waarbij de onderlinge volumeverhouding tussen de kanalen relatief intact blijft. Als je de VCA-fader omlaag brengt, heeft dit dus het minst invloed op de fader in de groep die al laag ingesteld staat, maar des te meer op de faders die hoger zijn ingesteld. Een heel muzikale manier om een groep kanalen te besturen. En je kunt meerdere VCA-faders weer met een andere VCA-fader bedienen. Dit kan natuurlijk ook worden geautomatiseerd, waarbij de automatisering van individuele faders binnen de groep zelfs kan worden gecombineerd met die van de VCA-fader.

Visueel mixen

In de mixer zie je nu ook de golfvormen voorbijtrekken van de (audio)tracks die je aan het mixen bent. Als je deze functie activeert,

schuiven de waveforms realtime verticaal omlaag in het mixkanaal. Dit lijkt vooral een gimmick, maar kan wel degelijk zinvol zijn, omdat je realtime ziet wat er gebeurt met het level. Je ziet van tevoren wanneer er een piek aankomt of wanneer er een stilte valt in een track.

Een andere nieuwe functie in de mixer is de mogelijkheid een extra direct-out aan te maken. Zo kun je direct vanuit een mixertrack bijvoorbeeld een andere uitgang van je audio-interface aanspreken, zonder daarvoor een extra kanaal of bus te moeten aanmaken. Direct-outs kunnen bijvoorbeeld heel handig zijn om submixen voor muzikanten in de studio

Met Multiband Envelope Shaper, een van de belangrijkste nieuwe plug-ins in Cubase Pro 8, zijn dingen mogelijk die tot nu toe lastig of helemaal niet te realiseren waren

te maken (als de vier mixuitgangen van de Control Room mixer niet voldoende zijn), of om signaal rechtstreeks naar een extra sub-mixer of analoge randapparatuur te sturen.

Maagdelijk automatiseren

Misschien ken je het probleem wel. Je hebt op bepaalde plekken in een track automatisering toegepast, maar op andere stukken niet. In het niemandsland tussen twee actieve automatiseringsgebieden blijft de track wel dwingend op het niveau staan van je laatste automatiseringspunten en als je aan de fader komt, springt die gelijk weer terug naar het niveau van dat laatste punt. Dat kun je nu voorkomen door Virgin Territories te activeren in het Automation Panel. Dit zorgt ervoor dat als er geen actieve automatiseringspunten in de buurt zijn, je de fader van een kanaal in de mixer gewoon realtime kunt blijven bedienen.

Agent bij gekregen. Dat wil zeggen dat je nu niet alleen elektronische beats in een interface met knoppen in MCP-stijl kunt maken, maar dat er ook een dynamische akoestische drummer aanwezig is, zoals in de grote

versie van Groove Agent die in Interface 184 werd besproken. Hij kan 20 stijlpatterns ten gehore brengen die je dynamisch en intuïtief kunt variëren; van eenvoudig tot complex. Er komen ook extra sets als commerciële uitbreidingen beschikbaar. Drumpatterns kunnen voor verdere bewerking naar Cubase worden geslept en andersom. De drummaps worden automatisch gemapt in de Cubase drumeditor.

Orde moet er zijn

Bijna iedereen heeft plug-ins te veel, wat een lange lijst oplevert waarin je het juiste exemplaar moet opzoeken. De zoekfunctie in de plug-inlijst van de Cubase 7 was al een grote verbetering, maar nu kun je de plug-ins echt goed organiseren in de plug-inmanager. Hierin kun je effecten en virtuele instrumenten rangschikken, sorteren en groeperen zoals je zelf wilt. Zo kun je de meest gebruikte plug-ins veel makkelijker terugvinden omdat je ze in een eigen collectie kunt plaatsen. Je kunt verschillende collecties opslaan voor verschillende toepassingen, zoals componeren,

INFO

- **prijs incl:** Cubase Pro 8 € 549,-, Cubase Artist 8 € 299,-, Cubase Elements 7 € 99,99
- **distributie:** Steinberg Media Technologies GmbH
- **internet:** www.steinberg.net

multitrackopnamen maken, masteren en editen.

Het is verder mogelijk om de indeling van de tracklist helemaal aan je eigen wensen aan te passen. Dit is misschien niet zo'n opvallende uitbreiding, maar wel iets waar je doorlopend mee te maken krijgt als je met Cubase werkt. De tracklist en de mixer zijn immers de meest gebruikte bedieningsinterfaces. Je kunt voor elk tracktype nu precies instellen welke knoppen je wilt zien op het trackhoofd en hoe die moeten worden gerangschikt. Ook kunnen er presets worden gemaakt van je eigen instellingen waartussen je snel kunt omschakelen, om zo min mogelijk ruimte op het scherm te verspillen.

De Windows-versie van Cubase conformeert zich nu ook meer aan de Windows-standaard, waarbij de verschillende schermen bijvoorbeeld in de taakbalk worden verzameld en daar kunnen worden geactiveerd. Het feit dat de menulijst nu doorzichtig is, komt de leesbaarheid echter niet ten goede als je geen egaal gekleurde bureaubladachtergrond gebruikt.

De Multiband Envelope Shaper is technisch gezien waarschijnlijk een van de belangrijkste

Groove Agent SE4 staat nu ook akoestisch zijn mannetje

Microfoonplaatsing bij de virtuele basscabinets

De nieuwe Quadrafuzz v2 brengt vervorming op een hoger en dynamischer plan.

SPECIFICATIES

- Cubase Pro 8:**
- 32-bit/192kHz floating point Steinberg audio engine
 - 5.1 surround support
 - ongelimiteerd aantal audio-, instrument- en miditracks
 - 256 physical inputs en outputs
 - mixconsole met waveneters en vca-faders
 - 256 group channels
 - Control Room
 - MixConvert downmixing
 - 4 modes automation system
 - Key, Score, Drum en List editor
 - easy chord management en intelligent composing assistance
 - professional music notation
 - instrument expression control op single note level, articulatie en dynamiek
 - 73 audio effect plug-ins
 - 8 virtual instruments
 - 18 midplug-ins
 - complete audio editing toolset
 - realtime timestretching en pitchshifting
 - track edit groups
 - VariAudio 2.0
 - MediaBay
 - Project Assistant
 - Track visibility
 - Render in place
 - VST Connect SE 3
 - 5 uur HD-video tutorials
 - beschikbaar als download of boxed
- Cubase Artist 8:**
- 32-bit/192kHz floating point Steinberg audio engine
 - Record en mix tot 64 audio- en 128 miditracks
 - 32 physical inputs en outputs
 - MixConsole
 - 32 group channels
 - Key, Score, Drum en List editor
 - easy chord management
 - basic music notation
 - instrument expression control op single note level
 - chord pads
 - 53 effect plug-ins
 - 8 virtual instruments
 - 18 midplug-ins
 - complete audio editing toolset
 - realtime timestretching en pitchshifting
 - MediaBay
 - Project Assistant
 - Track visibility
 - Render in place
 - 5 uren HD-video tutorials
 - beschikbaar als download of boxed

compressor. Met een expander kun je bijvoorbeeld een platgecomprimeerde track weer wat dynamiek teruggeven of een opname met achtergrondruis of storende bijgeluiden bewerken, zodat deze beter bruikbaar is. Omdat deze expander in vier banden werkt, heb je meer en subtielere controle dan bij een gewone expander.

De de-esser is nu beschikbaar als channel strip module en ondersteunt sidechaining. Je kunt nu intuïtiever de te bewerken band bepalen in een grafiek en deze ook solo beluisteren. De Multiband Compressor ondersteunt nu sidechaining voor elke band afzonderlijk en de triggerfrequenties kunnen per band worden aangepast.

De virtuele basversterker komt de Guitar Amp-sectie aanvullen. En dat is veel meer dan een leuk extraatje, want met zes versterkers, twintig effectpedaaltjes, vier cabinets en acht microfoons krijg je heel veel variatie. De plaatsing van de virtuele microfoons kan natuurlijk worden aangepast.

Akkoorden klikken

Chord Pads zijn knoppen waaronder je akkoorden kunt plaatsen en die met de muis (maar natuurlijk ook via een controller) kunnen worden getriggerd. Je kunt akkoorden kiezen in een scherm dat werkt met de kwintencirkel. Dit is kort gezegd een begrip uit de muziektheorie dat de relatie weergeeft tussen toonsoorten en de akkoorden die je daarin kunt gebruiken. Als je niets van muziektheorie of harmonieleer weet, is dit een heel handig scherm, omdat je erin kunt zien welke akkoorden logisch bij elkaar passen. Als je wel het nodige van harmonie weet, kan dit ook een heel leuk scherm zijn om akkoordschema's te maken waar je anders niet zo snel op zou komen. Door een ongelukje ontstaan soms de leukste vondsten en dat is ook hier van toepassing. Vanuit de nieuwe Chord Pads kun je deze functies ook rechtstreek bereiken.

Met Render In Place kun je nu elk onderdeel of combinatie van onderdelen omzetten naar een audiobestand dat direct in het project wordt geïntegreerd, met of zonder effecten. Een beetje vergelijkbaar met Export of Freeze, maar dan flexibeler. Midi Tempo Detection kan een tempo afleiden uit midi-opnamen die zonder een metronoom zijn ingespeeld. Met VST-connect SE 3 kun je opnamen maken via internet. De configuratie van een project voor gebruik met de vorige versies van VST-connect was complexer dan prettig was, maar dat is nu sterk verbeterd. Cubase 8 Pro maakt de onderdelen zelf aan die je nodig hebt voor een sessie met VST-connect. Opnemen met je vriend in Australië of op Texel komt nu ook binnen bereik, met veel minder technisch omhaal.

Content en Media Bay

Het wordt wel eens vergeten, maar bij Cubase wordt ook interessante content in de

Realtime voorbij schuivende waves kunnen erg handig zijn.

Opnemen met je vriend in Australië of op Texel komt nu ook binnen bereik, met veel minder technisch omhaal.

vorm van audio- en midiloops geleverd. En dan zijn er nog de vele presets die worden bijgeleverd voor de virtuele instrumenten en audiobewerkingsplug-ins. Een midiloop heeft in Cubase in combinatie met de Media Bay een veel bredere betekenis gekregen dan alleen een bestand waarin noten worden opgeslagen om een willekeurige drumset of instrument aan te sturen. Als je in Cubase 8 een midiloop opslaat, worden hierbij de volledige instellingen en effecten onthouden van het instrument waarmee je de loop hebt gemaakt. Je zou het dus meer als een preset met geïntegreerd muzikaal materiaal kunnen zien.

Alle bij Cubase geleverde content kun je samen met je eigen content beheren in de Media Bay. In dit verband zou de mogelijkheid om verschillende eigen bestanden (samples) in groepen te kunnen taggen (van kenmerken voorzien) wel een grote verbetering zijn. Want wie heeft nu zin om, pak 'em beet 2.500 samples één voor één met de hand te taggen?

Praktijk

We moeten constateren dat Steinberg steeds beter naar zijn gebruikers luistert en het voordeel van de updates die elkaar steeds sneller opvolgen, is dat aanvragen en

opmerkingen van gebruikers sneller in het programma kunnen worden verwerkt. Dat heeft veel voordelen, maar vergt ook een flexibele instelling om met een steeds veranderende interface te werken. Sommige onderdelen, zoals de Control Room Mixer blijven maar veranderen qua vormgeving. Het complete pakket kun je zien als een zeer complete muziekproductieomgeving waar je professioneel mee kunt werken, of als een grote snoepwinkel met lekkers. Het is maar met welke instelling je muziek maakt of audioproducties produceert.

Conclusie

We hebben in Cubase 8 genoeg nieuwe functies en verbeteringen ontdekt om een update te rechtvaardigen. De VCA-faders, Groove Agent SE4 met Acoustic Agent, de Multiband Envelope Shaper en de Quadrafuzz V2 breiden het instrumenten- en effecten-aanbod behoorlijk uit. De nieuwe Chord Pads en harmonische 'inspiratie'-functies kunnen je creatief vooruit helpen. Daarnaast brengen de nieuwe plug-inmanager en tracklist-presets meer orde in je Cubase-sessies. ■

HET OORDEEL

- + slimmere interface
- + nieuwe akkoord- en theoriefuncties
- + goede nieuwe audiobewerkingsplug-ins
- + nieuwe basversterkers en effecten
- + akoestische grooves
- taggen van veel bestanden één voor één in de Media Bay tijdrovend

Vervormingsplezier

Als je Cubase al wat langer gebruikt, ken je waarschijnlijk Quadrafuzz nog wel. Dit was een vierbands distortionplug-in, ontworpen

door Graig Anderton met verschillende vervormingsmaken; van subtiel tot dodelijk. Quadrafuzz V2 is de nieuwe sterk uitgebreide versie hiervan. Hij heeft nog steeds vier banden, maar er zijn veel meer regelmogelijkheden en vervormingsmaken, en de bedieningsinterface is een stuk royaler vormgegeven. Voor elke band kun je nu kiezen uit vijf verschillende modes: Tape, Tube, Distortion, Amp en Decimator. Tape en Tube leveren subtiele kleuring, maar met de andere drie kan het er een stuk heftiger aan toe gaan, waarbij met Decimator ook digitale vervorming een plaats krijgt in Quadrafuzz.

Deze plug-in zorgt voor eindeloos vervormingsplezier. Eén van de aspecten die ik bij de eerste Quadrafuzz altijd miste, is nu toegevoegd: het verschuiven van de frequenties van de vier banden kan worden geautomatiseerd voor de emulatie van een wahwah-distortion op anabole steroïden. En vergeet niet dit effect ook op je synthklanken uit te proberen. Je krijgt er diverse klankvariaties bij zonder de parameters van de synth aan te raken. En als je een mooie combinatie hebt gevonden, kun je deze als complete trackpreset opslaan, zodat de instellingen van de Quadrafuzz V2 ook worden meegenomen.

De nieuwe Multiband Expander is eigenlijk het tegenovergestelde van een multiband-

VCA

De naam van de nieuwe VCA-faders kan misschien wat onwennig overkomen. VCA (voltage controlled amplifier) wordt door toetsenisten al snel in verband gebracht met een analoge synthesizer, maar het wordt ook gebruikt om volumebesturing op mengtafels aan te duiden. Het woord *besturing* is hier de sleutel. Door een VCA-fader loopt namelijk geen audiosignaal; hij is uitsluitend bedoeld om andere volumefaders te besturen. Je zou hem kunnen zien als een afstandsbediening. Dit is hetzelfde principe als dat je met de faders van een midi-controller de faders op het scherm van je daw bestuurt. Door de midi-controller loopt ook geen daadwerkelijk audiosignaal, maar hij bestuurt alleen zaken in de computer.